

Raadsvraag (art. 37)

Gesteld door:

**Rosendaalse Lijst
GroenLinks
PvdA
D66**

Datum	30 oktober 2024
Onderwerp	163-2024 - Transformatorhuisjes
Portefeuillehouder	College B&W

De fractie heeft de volgende vragen:

Geachte voorzitter,

Het streven is om in 2050 heel Nederland van het gas af te hebben. Daarom moeten er tot 2040 ruim 50000 transformatorhuisjes bijgebouwd worden om te kunnen voldoen aan de stijgende energievraag.

Zie: Elke buurt in Nederland krijgt er een transformatorhuisje bij (BNDeStem - Rosendaal - 25-10-2024)

We zien onze leefomgeving sowieso flink veranderen. Niet alleen buiten de stad, waar windmolens en velden met zonnepanelen zijn, maar ook in onze wijken en dorpen. Richting 2040 komt daar nog meer verandering in vanwege de transformatorhuisjes. Hoe klein of groot deze dan ook zijn, dit gaat leiden tot frustraties bij bewoners. Dat zie en hoor je nu al in verschillende gemeenten.

Enexis, netbeheerder van Noord-, Oost- en Zuid-Nederland, meldt dat de transformatorhuisjes voornamelijk in woonwijken komen te staan. De komende jaren gaat het om 14.000 extra transformatorhuisjes bovenop de 16.000 die er al staan in Brabant.

Voorbeeld: In gemeente Best met 31.000 inwoners gaat Enexis 165 nieuwe transformatorhuisjes plaatsen en in Eindhoven met 246.000 inwoners zijn er 1100 nieuwe transformatorhuisjes nodig.

Net als in de rest van Nederland staat in Rosendaal het elektriciteitsnet onder hoge druk. Dat komt bijvoorbeeld doordat er steeds meer woningen en bedrijven bijkomen. Maar ook de toename van het aantal elektrische auto's, fietsen, het elektrisch verwarmen van gebouwen en de groei van het aantal zonnepanelen draagt hieraan bij.

De fractie van de Rosendaalse Lijst, PvdA, GroenLinks en D66 hebben hierover enkele vragen:

1. Hoeveel transformatorhuisjes moeten er in de gemeente Roosendaal in het hoogste scenario bijgebouwd zijn in 2050? Graag een toelichting.
2. Zijn alle soorten transformatorhuisjes vergunningsvrij? Graag een toelichting.
3. Aan welke eisen moet voldaan worden voor het plaatsen en exploiteren van de transformatorhuisjes? Heeft de gemeente controle en regie? Graag een toelichting.
4. Wie bepalen de locaties van de transformatorhuisjes? En hebben inwoners hier invloed op? Graag een toelichting.
5. In het verleden heeft de Roosendaalse Lijst al aandacht gevraagd voor omgevings-/beeldvervuiling van diverse kasten en huisjes van nutsvoorzieningen. Nu er alleen maar meer van dit soort voorzieningen komen: is het college nu bereid om kaders te stellen aan de uitvoering van deze kasten/huisjes zodat zij beter passen in het straatbeeld of de sfeer van de omgeving?

Namens de Roosendaalse Lijst: Sjef van Dorst en Sjef van der Touw

Namens PvdA: Björn Rommens

Namens GroenLinks: Christian Villée

Namens D66: Bejar Taher

Wij beantwoorden de vraag als volgt:

Vraag 1) Hoeveel transformatorhuisjes moeten er in de gemeente Roosendaal in het hoogste scenario bijgebouwd zijn in 2050? Graag een toelichting.

Het is niet met zekerheid te zeggen hoeveel Transformatorhuisjes er totaal in Roosendaal bij zullen komen. Uit berekeningen van Enexis op basis van de huidige energievraag (en toelevering) blijkt op dit moment dat er 263 nieuw te plaatsen transformatorhuisjes met een oppervlakte van ongeveer 31 m2 bij zullen komen. Daarnaast zal het merendeel van de bestaande 448 transformatorhuisjes vernieuwd moeten worden.

Het energienet bestaat uit meerdere componenten: Transformatorhuisjes (31 m2, trafo), Transportverdeelstation (210 m2, TVS) en Regelstation (1650 m2, RS). Het netwerk heeft de vorm van een kapstok: één regelstation voedt 3 tot 6 transportverdeelstations, één transportverdeelstation voedt 6 tot 10 trafo's en één trafo ongeveer 100 huizen.

Ook zullen er transportverdeelstations en regelstations bij komen en/of vernieuwd moeten worden. Dit heeft Enexis nog niet helemaal in beeld, maar we hebben de vraag uitstaan bij Enexis om dit te kwantificeren. Vooralsnog hebben we enkele bestaande transportverdeelstations in beeld die moeten worden vervangen en 3 nieuwe regelstations (waaronder de Bulkenaar bij het nieuwe ziekenhuis en het Centrumgebied).

Vraag 2) Zijn alle soorten transformatorhuisjes vergunningsvrij? Graag een toelichting.

Alleen de transformatorhuisjes van 31 m2 zijn vergunningsvrij. Hieronder een verdere toelichting hierop:

- Kabel- en leidingtracé heeft wel een vergunning. Deze wordt door intern beoordeeld en getoetst.
- Transformatorhuisjes (31 m2) de locatie wordt intern beoordeeld en getoetst. Het object is vergunningsvrij, er is géén object- of omgevingsvergunning. Het object heeft rondom grond met een openbaar karakter.
- Transportverdeelstation (210 m2) het object heeft wel een omgevingsvergunning nodig. In dit proces zit een verplichting van participatie en omgevingsdialoog. Het object heeft rondom grond met een openbaar karakter.
- Regelstation (1650 m2) het object heeft wel een omgevingsvergunning nodig. In dit proces zit een verplichting van participatie en omgevingsdialoog. Op de erfgrens zal een hekwerk worden geplaatst. Eventuele landschappelijke inpassing zal buiten het hek plaats vinden.

Vraag 3) Aan welke eisen moet voldaan worden voor het plaatsen en exploiteren van de transformatorhuisjes? Heeft de gemeente controle en regie? Graag een toelichting.

De gemeente heeft aan Enexis kaders mee gegeven voor de locaties van de te plaatsen trafo's. In deze kaders wordt gekeken naar de juiste ruimtelijke en stedelijke inpassing in de bestaande omgeving. Ook wordt er bekeken of er in de toekomst gebiedsontwikkelingen zijn waar rekening mee moet worden gehouden. Door het groot aantal opstartende projecten zijn we rondom dit vraagstuk de afspraken met Enexis aan het aanscherpen en volledig maken. Zo nodig vindt er een vertaling plaats in beleid (opstellen/aanscherpen). Hierover verwachten wij in maart 2025 een totaal plaatje te hebben. Indien gewenst kunnen we dit dan delen met de raad.

Enexis wenst het eigendom over de grond, en zo is dat nu ook geregeld, Enexis koopt, de gemeente onderhoud. Wel heeft de gemeente het eerste terugkooprecht en de gemeente kan eisen stellen aan grond met een openbaar karakter.

Gemeente en Enexis zijn uitvoerig met elkaar in overleg om afspraken hierover vast te leggen.

Vraag 4) Wie bepalen de locaties van de transformatorhuisjes? En hebben inwoners hier invloed op? Graag een toelichting.

Gemeente en Enexis hebben overlegtafels ingericht om de opgave voor de komende jaren goed af te stemmen. Hierin worden onder meer afspraken gemaakt over de inpassing in de openbare ruimte.

Voor de trafohuisjes van 31 m² doet Enexis het eerste voorstel voor een locatie van een nieuw trafohuisje (31 m²), vervolgens wordt in overleg met de gemeente een definitieve locatie gekozen. Waarbij gelet wordt op inpassing in bestaand omgeving. Zoals bij vraag 2 aangegeven zijn deze vergunningsvrij en daarmee is er vrijwel geen invloed van inwoners mogelijk. Wel zullen inwoners geïnformeerd worden over werkzaamheden bij hen in de wijk.

Voor de grotere verdeelstations (210 m²) en schakelstations (1650 m²) wordt een andere overlegtafel gebruikt. Ook hier wordt een eerste voorstel door Enexis neer gelegd en gezamenlijk wordt gewerkt aan een definitief ontwerp, zodat Enexis een vergunning kan indienen. Wat betreft de locatie kan het zo zijn dat een station op grond van derden wordt geplaatst. In dat geval dient dit in het bestemmingsplan te passen of moet hier een wijziging op komen. Zoals bij vraag 2 ook is aangegeven, is participatie en een omgevingsdialoog in dat geval verplicht.

Vraag 5) In het verleden heeft de Roosendaalse Lijst al aandacht gevraagd voor omgevings-/ beeldvervuiling van diverse kasten en huisjes van nutsvoorzieningen. Nu er alleen maar meer van dit soort voorzieningen komen: is het college nu bereid om kaders te stellen aan de uitvoering van deze kasten/huisjes zodat zij beter passen in het straatbeeld of de sfeer van de omgeving?

Het is nu zo dat we als gemeente géén invloed hebben op hoe de transformatorhuisjes (31 m³) eruit zien. Dit zullen allemaal dezelfde zijn. Pas na plaatsing kunnen we ze 'aanpassen', dus bijvoorbeeld beplakken.

Zoals we ook in de eerdere beantwoording hebben aangegeven zijn we bereid om dit te doen, en hebben we al een pilot project gehad op afvalbakken. We hebben met Citymarketing hier afspraken over gemaakt. We bepalen samen hoe we het beschikbare budget kunnen uitgeven. Zo nodig zullen we hier extra geld voor aanvragen. Immers alles kan mits er maar budget beschikbaar is.

Wij vertrouwen erop U hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Roosendaal,

De secretaris,

De burgemeester,